

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

De confessione proxima Sacramenti materia. 8

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

tuarez disputat. 20. section. 4. numer. 31. vt bene notauit Layman. supra.

12. Tameñi consultum sit, cum peccata fateris, & absolutionem obtines, dolorem exprellum habere de peccatis commissis; non est tamen necessarium, si sufficit antea, eo scilicet die praemississe ex intentione ea peccata fatendi; confessio enim postmodum subsequuta ab eo dolore virtualiter perseverante informari censetur, sicuti bene docent Suar. disput. 20. sect. 4. a num. 29. Bonac. plures referens disp. 5. qu. 3. part. 2. n. 17.

13. Secunda quaestio, an praedictus dolor supernaturalis praerequiratur in confessione venialium? Certum esse debet praerequiri ad valorem, & effectum sacramenti, quia (vt ex Trident. sess. 14. cap. 3. constat) contritio ex Spiritu Sancti dono est pars essentialis Sacramenti Pœnitentiæ. Videtur autem sufficiens dolor ex turpitudine specialis peccati, eum proposito etiam specialiter vitandi illud, quia, cum vnum peccatum veniale sine alio remitti possit, non videtur ad peccati confessi remissionem necessarium requisitus dolor ad omnia venialia se extendens, sicuti diximus de mortalibus; & notauit Suar. disp. 12. sect. 1. n. 12.

14. Quod si obiciatur, inde probari, te non peccaturum, tamen si plura venialia fateris absque dolore, cum tamen aliorum abitas: siquidem horum remissionem obtinere poteris non obtenta remissione illorum, de quibus nullum dolorem habes. Neganda est sequela: nam eo ipso, quo vis peccatum aliquod veniale fateri, obligatus videtur dolorem illius habere, ne formae absolutionis ineptam materiam subiicias. Secundum respondeo cum Suar. disp. 20. sect. 6. n. 7. admittendo sequelam: neque vllum sequitur inconueniens: nam venialium absolutionem videtur ex intentione Sacerdotis forma absolutionis dirigi ad peccata, quæ sic fuerint confessæ, quorumque pœnitens absolutionem recipiendæ dispositus sit.

15. Tertia quaestio, an peccatum veniale virtute sacramenti pœnitentiæ remitti possit? Ratio dubitandi est, quia, vt ait Suar. cum communi sententia disp. 11. sect. 3. n. 11. & diximus punct. 2. huius disp. non solum contritio, sed etiam attritio extra sacramentum remittuntur. Ergo Sacramento Pœnitentiæ remitti non possunt, cum virtute attritionis, quæ Sacramento praerequiritur remittantur. Respondeo, sicuti eo p. 2. respondit, peccatorum venialium remissionem virtute sacramenti Pœnitentiæ fieri per se, si simul cum mortalium remissione fiat, sicuti si separatim faciendæ sit: illudque sufficit, vt Pœnitentiæ sacramentum, non solum pro remittendis mortalibus, sed etiam venialibus institutum sit.

Secundò responderi Suar. disp. 11. sect. 1. a numer. 7. cum D. Thom. Paludan. Capreolo, Ledesma, & aliis, virtute sacramenti tibi remitti non, solum ea peccata, quorum attritionem habes, sed etiam omnia illa, quorum non habes complacentiam: quia sacramentum Pœnitentiæ non solum pro remittendis peccatis venialibus peccatoris, sed hominis iusti videtur institutum: at venialia peccata hominis iusti remitti non possunt virtute sacramenti Pœnitentiæ, si ad illorum remissionem dispensentia requiritur: hæc enim absque Sacramento sufficiens est, vt late probat Suar. disp. 11. sect. 3. n. 11. & fauet textus in cap. De quoridiano distinet. 3.

Ceterum negare non possum, hanc doctrinam, etsi piam mihi difficilem esse. Primò, quia inde sequitur, aliquid peccatum remitti absque pœnitentiæ virtute. Nec valet dicere, ipsam voluntatem suscipiendi sacramentum esse pœnitentiæ virtutem, sicuti diximus de voluntate suscipiendi Eucharistiam, virtute cuius Eucharistia peccata venialia, quorum non est complacentia, remittit: quia ea voluntas supponit sacramentum Pœnitentiæ institutum esse per se, ad remittenda peccata venialia; tamen illorum nulla fiat confessio quod nullatenus dici potest: quia institutum est per modum iudicij, cuius sententia per se, & directè ferri non potest in causam incognitam, & cuius nulla à pœnitente est instituta accusatio. Secundò, si Pœnitentiæ sacramentum posset remittere per se, & directè peccata, tamen illorum attritionem non habetas, dummodo ab illorum complacentia abstineras, illis tantum confessis posses sacramentum Pœnitentiæ recipere: quia sufficiens absolutioni dispositus es. Hoc autem est contra Trident. definitiònem, partem essentialis sacramenti Pœnitentiæ esse contritionem, saltem imperfectam. Ergo, &c.

P V N T V M VIII.

De confessione, proxima Sacramenti materia.

1. Qua sit confessio, qua est pars Sacramenti, & qua illius conditiones.
2. Secreta, & non publica confessio, est præcepto diuino conformis sit; non tamen est ex præcepto.
3. Aliquando potes, & decet publicè confiteri, sed raro.

4. Præceptum de confessione publica neque est, neque esse potest.
5. Fieri debere voce humana aliqui consent.
6. Non est de necessitate Sacramenti.
7. Opposito fundamento satisficit.
8. Qualiter ex præcepto voce humana confessio faciendâ est.
9. Confessio faciendâ est coram Sacerdote, etsi plures contrarium sentiant.
10. Nutibus in articulo mortis obligaris confiteri, si voce præstare confessionem nequis. Et quid extra periculum mortis.
11. Confiteri per litteras non obligaris.
12. Neque etiam per interpretem.
13. Qualiter in articulo mortis obligaris per scripturam, vel interpretem fateri.

1. **C**onstat ex D. Thom. communiter recepto in 4. disp. 17. quæst. 3. art. 2. & 4. qu. 4. confessionem, quæ pars sacramenti Pœnitentiæ sit, esse legitimam, & sacramentalem accusationem de propriis peccatis, ad eorum veniam virtute clauium obtinendam, coram Sacerdote factam. Triplex conditio essentialis confessionis in hac definitione continetur, nempe, legitima, seu dolorosa accusatio de propriis peccatis, & coram Sacerdote. Sub his conditionibus plures aliæ imbutuntur, quas Doctores sequentibus versibus explicant, præcipue D. Antonin. in 3. part. titul. 14. cap. 19. §. 3. & seqq.

Sit simplex, humilis confessio, pura, fidelis, Atque frequens, nuda, discreta, libens, verecunda, Integra, secreta, lacrymabilis, accelerata, Fortis, & accusans, qua sit parere parata.

Simplex erit confessio, si ex debita intentione procedat, vel ita aperte facta, vt nihil ex obligatione manifestandum celetur. *Humilis*, si procedat ex humili sui recognitione propriique peccati dolore. *Pura*, si aliorum inuultum narratione mixta non fuerit. *Discreta*, si cum debita discretionem, & prudentiâ peccata referat propriâ aliena, quoad fieri possit occultat. *Fidelis*, si vera dicat. *Nuda*, si absque simulatione, & palliatione. *Frequens* si sæpe fiat. *Libens*, si voluntariè, & non coactè. *Verecunda*, si interiorum confussionem, & verecundiam, quam de peccato concepit, exterius manifestet. *Integra*, si nihil ex necessariò dicendis omitatur. *Secreta* si secreto, & non publicè fiat. *Lacrymabilis*, si plena lacrymis, & dolore sit. *Accelerata*, si post peccatum commissum non multum differatur. *Fortis*, si difficultates, & impedimenta, quæ solent occurrere, vincat. *Accusans*, si fiat ex animo se accusandi. *Parere parata*, si propositum habeat suscipiendi satisfactionem, & emendationem præstandi. Plures ex his conditionibus, vt notauit D. Thom. 4. disp. 17. q. 3. art. 4. quæst. 4. non sunt necessariae; sed ad conuenientem confessionis vsum, illiusque maiorem reuerentiam assignantur; nempe, quòd sit frequens, & accelerata. Aliæ conditiones inter se coincidunt. Sub his enim verbis, *humilis, verecunda, lacrymabilis, fortis, accusans, parere parata*, eadem conditio significatur, nempe, vt confessio ex vero dolore procedat, de quo superius diximus. Sub illis, *simplex, pura, discreta, fidelis, nuda, integra*, eadem conditio continetur, quæ est de integritate seruanda, de qua in puncto sequenti. Quare in præsentî solum explicanda superest conditio secreti.

2. De qua certum est apud Catholicos, licitam, & honestam esse, vt definiuit Trident. sess. 14. cap. 5. & Innocent. III. in c. Omnis viriusque sexus de pœnit. remissionib. & pluribus comprobatur Suar. disp. 22. sect. 2. num. 2. Nullum tamen est præceptum de confessione sub hac conditione faciendâ: nam est Concilium dixerit, confessionem sacramentalem secretam non esse à præcepto diuino alienam, non inde inferitur, præcepto diuino præcipi, sed solum inferitur, obseruationi præcepti diuini confessionis conueniens esse. Et licet in cap. Omnis viriusque sexus, præceptum fuerit cuiuslibet fidelis, cum ad annos discretionis peruenerit, vt omnia sua peccata solus confiteatur proprio Sacerdoti; non est inde inferendum, prædicto præcepto non fore satisfacturum, si coram aliis proprio Sacerdoti confiteatur. Verbum enim illud, *solus*, non est appositum sub materia præcepti; sed in leuamen illius; præstat enim hunc sensum: Omnis fidelis, cum ad annos discretionis peruenerit, omnia sua peccata, ad minus solus, proprio Sacerdoti confiteatur, &c.

3. Ex quo fit, te posse aliquando in maiorem tuorum scelerum vindictam, grauiorem tui humiliationem, Ecclesiæ edificationem, aliorumque exemplum, peccata commissa proprio Sacerdoti coram aliis fateri, sicuti tradit Nauarr. c. 2. n. 8. Suar. disp. 21. sect. 2. num. 9. Valq. q. 91. art. 4. dub. 1. Coninch. disp. 6. de pœnit. dub. 2. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 6. & docuit Trident. sess. 14. c. 5. circa fin. Ratio tamen prædictus modus confessionis consulendus est, excepto necessitatis casu, & colligitur ex Bonac. disp. 5. quæst. 5. sect. 2. punct. 2. §. 2. a numer. 23.

4. Quinimò credo, certum præceptum de confessione, nec esse, neque esse posse de publica confessione; sed de auriculari seu secreta: quia regulariter confessio publica non leuibus incommodis est exposita, præterquam quod grauissimum onus peccatoribus imponeretur, si peccata fecerò commissa obligarentur in publicum adducere, quæ aliena sunt à lege Christi, & recto Ecclesiæ regimine. Sic colligitur ex Trident. *sess. 14. cap. 5.* dicente, diuino præcepto mandatum non esse publicè peccata fateri; nec satis consulere humana aliqua lege præcipiendum fore: & notauit Laym. *lib. 7. summ. tract. 6. cap. 6. Egid. de Coninch. disp. 6. dub. 2. in fine.*

5. Sed an hæc sacramentalis confessio voce humana faciendâ sit: Affirmare videntur Paludan. *in 4. distinct. 17. quest. 2. num. 7.* Medina *Cod. de confess. quest. de modo secretò confitendi.* Mouentur ex Concil. Florent. *in decreto Eugenij* affirmante, materiam huius sacramenti esse oris confessionem. Ergo confessio aliter facta materia non est. Deinde in cap. *quem pœnitent. de pœnitent. distinct. 1.* dicitur: confessionem faciendam non esse per scripturam. Denique absolutio necessariò ore proferenda est, nec sufficit, si scriptura, vel nutibus manifestatur. Ergo idem erit dicendum de confessione.

6. Nihilominus pro certo habendum est, confessionem fieri voce humana non esse de Sacramento necessitate, vt tradit D. Thom. *in 4. dist. 17. quest. 3. art. 4. quest. in c. ad 2. Et quodlibet. 1. art. 10.* quem communiter Doctores sequuntur, teste Suar. *disp. 21. sect. 3. num. 2.* Valq. *quest. 91. art. 4. dub. 4.* Egid. de Coninch. *disp. 6. dub. 2. in princ.* Paul. Layman. *lib. 5. summ. tract. 6. cap. 7. num. 3.* Sumiturque ex praxi, & vñ Ecclesiæ abluentis nutus, qui nutibus peccata sacerdoti cõstentur. Itemque morituros, qui aliter quam nutibus peccata declarare non possunt. Ratio ea est: quia Trident. *sess. 14. cap. 3. et 5.* declarans confessionem huius sacramenti partem, solum esse dixit humilem accusationem, qua pœnitens sacerdoti omnia sua peccata, qua memoria occurrerint, manifestat. Sed hæc accusatio peccatorum manifestatur nutibus, & scriptura fieri potest. Ergo.

7. Neque obstant contrariæ rationes. Nam Florent. affirmans, oris confessionem esse materiam, vñ est vulgari sermone oris, ab eo quod frequentius accidit, non quia necessariò ore faciendâ sit. Text. in c. *quem pœnitent.* probat, per scripturam non esse confessionem faciendam, si ore fieri possit, vt dicemus, non quidem ex materia necessitate, sed ex Ecclesiæ præcepto. Neque est simile de forma absolutionis: tum quia vix occurrere potest necessitas eam scripto vel nutibus proferendi: cum tamen sæpe de confessione hæc necessitas contingat: tum & præcipue, quia de forma expressè à Trident. *sess. 14. cap. 3.* est definitum: non solum verba esse de illius essentia; sed quæ verba; cum tamen pro confessione nulla verba exposulauerit.

8. Caterum est pro necessitate sacramenti non fuerit necessarium verbis confessionem exprimi, est tamen necessarium ex Ecclesiæ præcepto, delumpto ex vñ & praxi Ecclesiæ, cui non leuiter hæc dictus text. in cap. *quem pœnitent.* Quapropter graue peccatum committeret, qui nutibus, vel scriptura tantum absque vñ vocis prolatione peccata fateretur; cum tamen facile posset ore proferre. Sic expressè S. Thom. *quodlibet. 1. art. 10. Canon 5. prælect. de pœnitent. fol. 151. §. At existit.* Nauarr. *c. 21. n. 35.* Valq. *q. 91. art. 4. dub. 4.* Suar. *disp. 21. sect. 3. num. 6.* Egid. de Coninch. *disp. 6. dub. 1. concl. 3.* Paul. Layman. *lib. 5. summ. tract. 6. cap. 6. num. 3.* Bonacin. *disp. 5. de sacramento, quest. 5. section. 2. punct. 2. §. 2. num. 24.* & alij.

Verum, vt rectè aduertunt Canus, Bonacina, Suarez, Valquez. Egid. Layman. *locis allegatis.* Sæpe verbo Confessio. *num. 15.* non est in hac parte nimis rigor adhibendus. Vnde si non mediocrem difficultatem sentias, vel ob pudorem, & verecundiam, vel ob angorem gutturis, & impedimentum loquelæ in explicandis verbo peccatis; poteris ea scripta sacerdoti præfenti offerre legenda, expectans ab eo absolutionem; & interim contritionis signa exhibens. Neque opus est, vt inquit Dominic. Sotus *in 4. distinct. 18. quest. 2. art. 6. §. Si verò vt singulis peccatis à sacerdote lectis annuus te illa commisisse, & de illis dolere.* Satis enim id ex præfenti traditione aliis circumstantiis vestita indicatur, vt bene dixit Egid. de Coninch. *dicta disp. 6. dub. 1. num. 2.* Si verò vt facilius, & apertius peccata commissa sacerdoti explices, ea scriptis, & postmodum coram sacerdote legas, vel si illi tradas legenda, finita lectione affirmes te de omnibus illis accusare, & dolere, absolutionemque petere: non est dubium obligationi confessionis satisfacisse; illa enim confessio non scriptura, sed verbis fieri censenda est.

9. Notanter dixi coram sacerdote; nam eo absente confessio sacramentalis esse non potest. Etenim cum absolutio in præfentia concedenda sit, & confessio ad absolutionem dirigatur, nequit in absentia ad absolutionem dirigi. Sic Emmanuel. Sæpe verbo Confessio. *num. 16.* Nauarr. *cap. 26. num. 27.* Coninch. *de pœnitent. disp. 7. dub. 10. nu. 99.* Valq. *quest. 91. art. 2. dub. 1. num. 37.* Bonac. *disp. 5. de sacram. quest. 5. sect. 2.*

p. 2. §. 4. difficultat. 4. num. 10. Fauetque decretum Clementis VIII. qui non solum absolutionem, sed etiam confessionem per literas & internuncium damnat; tametì contrarium sentiant Zerola *in praxi pœnitent. cap. 13. quest. 2. conclus. 2.* Valent. *1. 4. disp. 7. quest. 11. p. 2. sub finem.* Suar. *disp. 19. sect. 3. et disp. 25. sect. 4. num. 9.* Filliuc. *tract. 7. c. 1. qu. 10.* Reginald. *lib. 8. num. 28.*

10. Sed an obligeris nutibus, vel scriptura peccata in confessione manifestare, quando voce manifestare non potes? Respondeo quoad manifestationem per nutus dubium non esse quin sis obligatus in articulo mortis peccata manifestare. Constat ex praxi, & ex eo quod eo tempore specialiter vrget confitendi præceptum, illudque absque graui difficultate exequi potes in magnam tue conscientie villitatem: nulla ergo ratio adest quæ te excuset.

Extra periculum mortis dicendum censo, si mutus es, neque speras breui tempore loquelam recuperaturus, teneris tempore quo vrget Ecclesiæ præceptum confiteri, quia cum hic modus manifestandi peccata secretus sit, illoque vitatis ad alias res minus tibi viles explicandas, non debet pro suscipiendo sacramento tibi esse grauis & difficilis. Sic Caietan. *verbo, Confessio. condit. 11.* Sotus *in 4. distinct. 18. q. 2. art. 6. vers. Primum ergo membrum.* Nauarr. *c. Eratres de pœnitent. disp. 5. num. 89.* Tolet. *lib. 3. cap. 6. Emman. Sæpe verbo Confessio. num. 13. in scholiis.* vbi alios refert. Dixi, nisi speres breui tempore loquelam recuperaturus; nam eo casu legitima est causa confessionem annuum differendi, tum vt apertius peccata manifestes, & absque ea difficultate, quam secum manifestatio per nutus trahit, tum vt modum confessionis ab Ecclesiâ communiter retentum obserues. Sic Paul. Layman. *lib. 5. summ. tract. 6. cap. 6. concl. 4.*

11. Quoad confessionem per scripturam, est Gab. Valq. *quest. 91. art. 4. dub. 5.* Suar. *disp. 36. sect. 6. num. 7.* & alij plures apud ipsos existimant, te obligatum esse, eò quòd hic manifestationis modus non sit difficilis, neque ex illo vllus alius à Sacerdote tua peccata cognoscat; verius est, prædicta obligatione te non astringi: nam esto de facto nemini alteri à Sacerdote manifestentur, de se tamen scriptura ad publicam manifestationem dirigitur, apraque est eam legentibus notitiam peccatorum concedere, & plerumque concedit. Non igitur credendum est, diuinum, vel ecclesiasticum præceptum ad prædictum confessionis modum obligare. Alias affirmandum esset, te esse obligatum scriptura peccata commissa mandare, si timeas de memoria calura: ea enim lege, qua teneris peccata fateri, & omnia fateri teneris. At receptum non est te obligatum esse peccata scribere, ne de memoria decidas. Ergo neque ea scribere, vt Confessori manifestes. Arque ita sustinent Dominic. Sotus *in 4. dist. 18. quest. 2. art. 6.* Caietan. *verbo, Confessio. condit. 11.* Victoria *in sum. n. 137.* Nauarr. *sum. c. 21. n. 36.* & in cap. *Eratres de pœnitent. disp. 5. num. 86.* Ioann. Med. *Cod. de confess. quest. 15. §. Quintum dicitur.* Emman. Sæpe verbo, *Confessio. numer. 13.* Layman. *lib. 5. summ. tract. 6. cap. 6. concl. 4.*

12. De modo autem confitendi per interpretem, tametì licet sit, communis sententia defendit, obligationum non esse vt videre est apud Sot. Nauarr. Caietan. Emman. Sæpe loc. alleg. Valq. *quest. 91. art. 4. dub. 3.* Suar. *disp. 36. sect. 6. num. 2.* Tolet. *lib. 3. cap. 6.* Layman. *cap. 6. conclus. 6.* Ratio est: quia Christus Dominus noluit te obligare ad publicam peccatorum confessionem, sed solum ad secretam, vt ex Trident. *sess. 14. cap. 5.* constat: si autem alteri præter Sacerdotem tua peccata manifestare obligatus esses, iam ea obligatio limites secretæ confessionis excederet, & publicæ confessionis portas intraret. Quo d esset nimis graue, & difficile, & alienum à legis euangelicæ suauitate.

13. Verum in articulo mortis credo certum, te obligatum esse scriptura, vel per interpretem, imò publicè peccata fateri, si maculatus graui culpa probabilitatem non habes contritionis: quia in eo articulo iure diuino, naturali, & strictissimo teneris reconciliari cum Deo. At deficiente contritione nulla alia via superest reconciliationis, præter Pœnitentiæ Sacramento susceptionem. Ergo. Hæc autem necessitas, vt bene expendit Valq. *de pœnitent. quest. 91. art. 4. dub. 3. à num. 6.* Suar. *disp. 36. sect. 6. num. 5.* Layman. *lib. 5. summ. tract. 6. cap. 6. in fine.* non prouenit ex diuino præcepto confessionis, sed ex præcepto charitatis erga seipsum, quo quis teneretur, saltem in ultimo vitæ, Deo reconciliari. Nam esto penitentia non esse instituta, vt medium ad salutem necessarium; sed tantum vt sufficiens; eo vti deberes, vt eius vñ gratiam impetrares. Aduertunt tamen, & bene, prædicti Doctores, præcipue Suar. eo casu te non esse obligatum confiteri omnia peccata; sed quælibet confiteri posse aliis relictis: quia solum obligaris suscipere Sacramentum, & eius effectum, quem suscipere potes quolibet peccato confesso, tametì alia relinquas, cum absolute à confessione omnium sis excusatus.